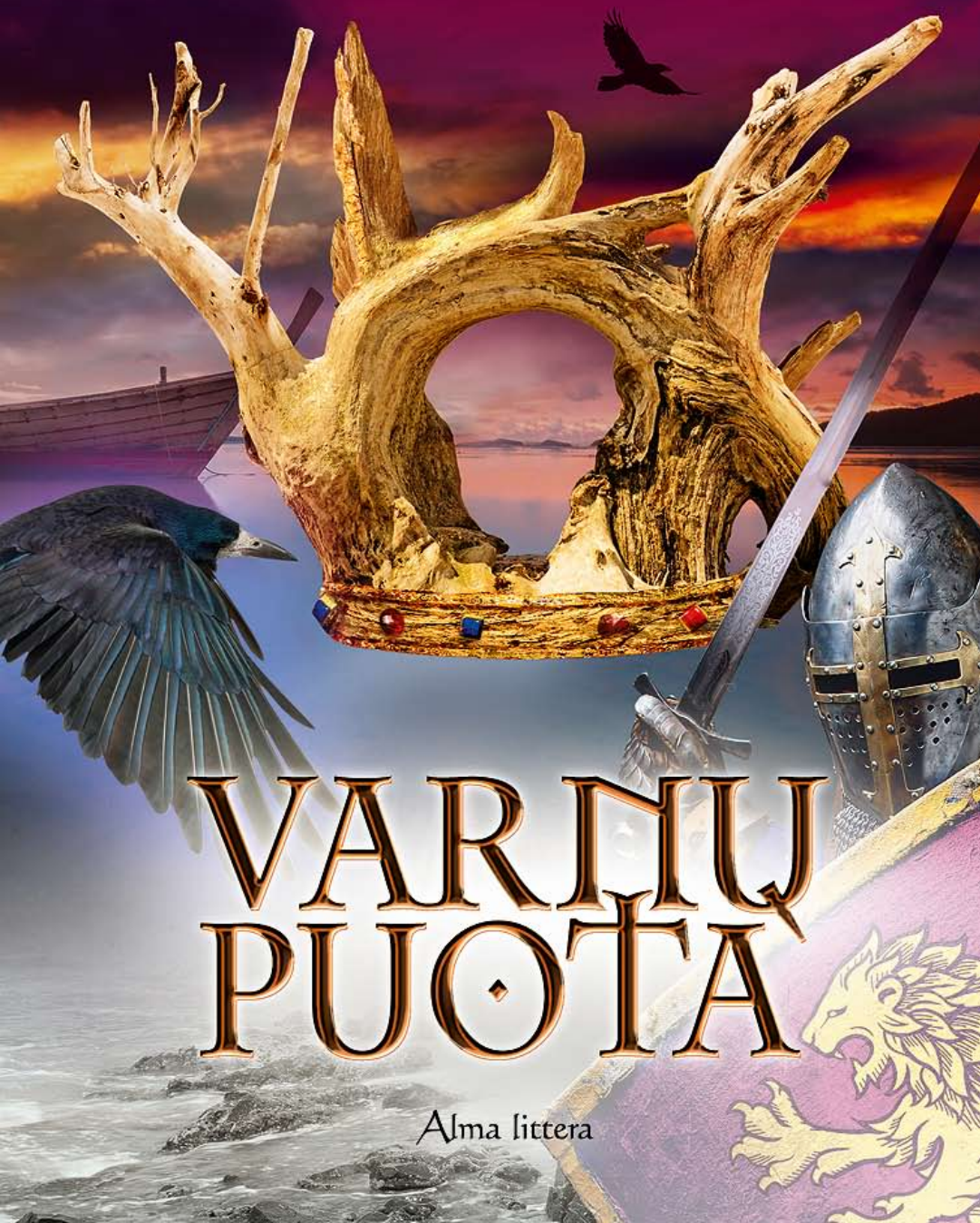

GEORGE R. R.
MARTIN

LEDO IR UGHIES GIESMĖ

VARNU
PUOTA

Alma littera

PRANAŠAS

Kai vyrai atvyko į Didįjį Viką pranešti, kad karalius mirė, pranašas skandino naujokus. Buvo šaltas apsiniaukęs rytas ir jūra atrodė pilkšva kaip ir dangus. Pirmieji trys vyrai narsiai paaukėjo gyvybę Nuskendusiam Dievui, o ketvirtojo tikėjimas buvo silpnesnis ir, kai plaučiai ėmė šaukte šauktis oro, jis mėgino priešintis. Stovėdamas iki juosmens bangų mūšoje Eironas čiupo nuogą vaikiną už pečių ir, mėginantį įkvėpti, vėl įgrūdo po vandeniu.

– Būk drąsus, – tarė jis. – Mes ateiname iš jūros ir į jūrą turime grįžti. Išsižioi ir gerk dievo palaiminimą. Pripildyk plaučius vandens, kad mirtum ir vėl atgimtum. Priešindamasis nieko nepasieksi.

Bet vaikas, kurio galva buvo panardinta į vandenį, arba negirdėjo jo, arba visiškai prarado tikėjimą. Jis ėmė taip smarkiai spardytis ir blaškytis, kad Eironui teko šauktis pagalbos. Keturi iš jau skandintų vyrų įsibridę čiupo niekšėlį ir laikė jį po vandeniu.

– Viešpatie dieve, kuris už mus nuskendai, – dusliai kaip ošianti jūra meldėsi žynys, – leisk savo tarnui Emondui atgimti iš jūros, kaip ir tu atgimei. Palaimink jį druska, palaimink jį akmeniu, palaimink jį plieniu.

Pagaliau viskas baigėsi. Jam iš burnos daugiau oro nėjo, o kojose ir rankose neliko jėgų. Išblyškęs, šaltas ir ramus, Emondas kniūbsčias plūduriavo seklumos vandens paviršiuje.

Tik tada Šlapiagalvis apsižiūrėjo, kad prie jo skendusiu vyrų prisidėjo trys raiteliai, stovintys ant nugludintais akmenėliais nusėto jūros kranto. Eironas pažino Sparą, senį pailgu aštrių bruožų veidu ir pavandenijusiomis akimis, kurio virpantis balsas šioje Didžiojo Viko dalyje prilygo įstatymui. Ji atlydėjo sūnus Stefarionas ir dar vienas jaunuolis, kurio tamsiai raudonas apsiaustas kailiniais apvadais prie peties buvo susegtas įmantria, juodo ir auksinio Gudbrolių karo rago formos sąsaga. *Vienas iš Goroldo sūnų*, vos užmetęs akį nusprendė žynys. Anksčiau pagimdžiusiai gerą dešimtį dukterų, Gudbrolio žmonai pagaliam gimė trys augaloti sūnūs ir sklido gandai, kad niekam nepavykdavo atskirti jų vieno nuo kito. Eironas Šlapiagalvis net nesiteikė pamėginti. Nesvarbu, ar čia buvo Greidonas, ar Gormondas, ar Granas, žynys neturėjo jam laiko.

Jis šurkščiai kažką įsakė, jo skendę vyrai čiupo negyvą vaikiną už rankų bei kojų ir, pakėlę virš vandens, ėmė nešti. Žynys sekė iš paskos visiškai nuogas, tik strėnas apsiautęs ruonena. Paširpusia oda ir visas varvantis, jis taškydamas vandenį išbrido į krantą ir nužingsniavo per šaltą drėgną smėlį ir jūros bangų nugludintus akmenėlius. Vienas iš skendusiu vyrų padavė jam sunkų, šurkščios medžiagos apsiaustą, margą, nudažytą žaliai, mėlynai

ir pilkai – jūros ir Nuskendusio Dievo spalvomis. Eironas apsilvilo apsiaustą ir pasileido plaukus. Jo plaukai buvo juodi ir šlapi; peilio ašmenys nebuvo jų lietę nuo tos dienos, kai jūra Eironą vėl prikėlė gyventi. Tie plaukai apsiautė jam pečius tarsi prasta, apdriskusi skraistė, o jų galai siekė juosmenį. Į juos ir į susivėlusią, nekirptą barzdą Eironas buvo įsipynęs jūros žolių.

Skendę vyrai melddamiesi ratu apstojo numirėlių. Nordženas tai sukryžiuodavo, tai ištiesdavo jo rankas, o Rasas apsižergęs nelaimingąjį spūsčiojo jam krūtinę, bet atėjus Eironui visi pasitraukė. Jis pirštais praskyrė šaltas vaikinio lūpas ir bučiavo Emondą gyvybės bučiniu tol, kol šiam iš burnos plūstelėjo jūra. Vaikinas pradėjo kosėti, spjaudyti vandenį ir atmerkė siaubo kupinas akis.

Dar vienas grįžo. Vyrai sakė, kad tai Nuskendusio Dievo malonės ženklas. Kiekvienas žynys kartais prarasdavo vyrą, net Triskart Skendęs Tarlas, kuris kadaise buvo laikomas tokiu šventu, kad jam buvo patikėta karūnuoti karalių. Bet Eironas Greidžojus niekada neprarado žmogaus. Jis buvo Šlapiagalvis, savo akimis matęs vandeningąsias dievo menes ir grįžęs apie jas papasakoti.

– Kelkis, – liepė jis kosėjančiam vaikinui ir delnu təkstelėjo per nuogą nugarą. – Nuskendai ir grįžai pas mus. Kas miręs, niekada nemiršta.

– Bet prisikelia. – Vaikinas baisiai kosėjo ir išspjovė dar vandens. – Vėl prisikelia. – Jis kankinosi tardamas kiekvieną žodį, bet toks jau buvo šis pasaulis: žmogus turėjo kovoti, kad gyventų. – Vėl prisikelia. – Emondas šiaip taip atsistojo. – Tvirtesnis. Ir stipresnis.

– Dabar priklausai dievui, – tarė jam Eironas. Kiti skendę vyrai apstojo jį ir, sveikindami įstojus į jų broliją, kiekvienas naujoką kumštelėjo ir pabučiavo. Paskui vienas iš jų padėjo Emondui apsilvilti šiuurkščios medžiagos apsiaustą, išmargintą mėlynai, žaliai ir pilkai. Kitas padavė kuoką, išskaptuotą iš medžio, išmesto į krantą. – Dabar priklausai jūrai, tad jūra tave apginklavo, – kalbėjo Eironas. – Meldžiamės, kad smarkiai mosuotum šia kuoka, kai teks kautis su mūsų dievo priešais.

Tik tada žynys atsisuko į tris raitelius, kurie sėdėdami ant žirgų stebėjo šią sceną.

– Atvykote būti nuskandinti, milordai?

Sparas krenkštelėjo.

– Aš buvau nuskandintas dar vaikystėje, – pasakė jis, – o mano sūnus – ką tik gimęs.

Eironas niekinamai prunkštelėjo. Jis neabejojo, kad Stefarionas Sparas buvo atiduotas Nuskendusiam Dievui tuoj po gimimo. Šlapiagalvis taip pat žinojo, kaip tai daroma: vaikas greitai panardinamas į geldą su jūros vandeniu, bet tas vanduo vos sušlapindavo kūdikiui galvą. Tad nenuostabu, kad geležiniai būdavo nugalimi, – geležiniai, kurie kadaise valdė visur, kur tik buvo girdimas bangų mūsų šniokštimas.

– Tai netikras nuskandinimas, – pareiškė jis raiteliams. – Tas, kuris iš tiesų nemiręs, negali tikėtis, kad atgims. Ko atjojote, jei ne liudyti savo tikėjimo?

– Lordo Goroldo sūnus atvyko pas tave, nes turi naujienų.

Sparas mostelėjo į jaunuolį raudonu apsiaustu.

Vaikinukas atrodė ne vyresnis nei šešiolikos.

– Šit kaip? O kuris iš trijų esi tu? – paklausė Eironas.

– Gormondas. Gormondas Gudbrolis, jei tau patinka.

– Visi turime patikti Nuskendusiam Dievui. Ar buvai nuskendęs, Gormondai Gudbrolis?

– Tą dieną, kai gimiau, Šlapiagalvi. Tėvas pasiuntė surasti tavęs ir atlydėti pas jį. Jam būtinau reikia su tavimi pasimatyti.

– Aš čia stoviu. Tegul lordas Goroldas atjoja ir pagano akis.

Iš Raso rankų Eironas paėmė odmaišį, ką tik pripiltą jūros vandens. Žynys ištraukė kaištį ir gurkstelėjo.

– Man liepta palydėti tave į pilį, – tebesėdėdamas ant žirgo nenusileido jaunas Gormondas.

Jis bijo nulipti nuo žirgo, kad nesušlaptų batų.

– Turiu dirbti dievui skirtą darbą.

Eironas Greidžojus buvo pranašas. Ir nepakentė, kad kažkokie menkystos lordai įsakinėtų jam kaip kokiam vergui.

– Goroldas sulaukė paukščio, – įsiterpė Sparas.

– Meisterio varno iš Paiko, – paaiškino Gormondas.

Juodi sparnai, juodos žinios.

– Varnai skrenda virš druskos ir akmens. Jei yra žinių, kurias turėčiau žinoti, tuoj pat jas klok.

– Mūsų atneštos naujienos skirtos tik tavo vieno ausims, Šlapiagalvi, – pasakė Sparas. – Tai reikalai, kurių aš girdint tiems kitiems vyrams neaptarinėčiau.

– *Tie kiti* yra mano skendę vyrai, dievo tarnai kaip ir aš. Nieko neslepiu nei nuo jų, nei nuo mūsų dievo, prie kurio šventos jūros stoviu.

Raiteliai susižvalgė.

– Pasakyk jam, – paragino Sparas, ir jaunuolis raudonu apsiaustu sukauptė drąsą.

– Karalius mirė, – labai paprastai pranešė jis. Tik du žodžiai, bet juos ištarus net jūra suvirpėjo.

Vesterose buvo keturi karaliai, tačiau Eironui nereikėjo klausti, apie kurį jaunuolis kalba. Geležies salas valdė Beilonas Greidžojus, o ne kas kitas. *Karalius mirė. Ar gali būti?* Nuo tada, kai Eironas matė savo vyresnįjį brolių, nepraėjo nė mėnuo, mat tuomet jis, nusiaubęs Akmenuotąjį krantą, grįžo į Geležies salas. Kol žynio nebuvo, žili Beilono plaukai dar labiau pabalo ir

jis atrodė dar labiau gunktelėjęs, nei karo laivams išplaukiant. Bet apskritai karalius nebuvo pasiligojęs.

Eironas Greidžojus savo gyvenimą statė ant dviejų galingų kolonų. O dabar tie du žodeliai vieną iš jų nugriovė. *Man lieka tik Nuskendęs Dievas. Tegul jis suteikia man jūrinės tvirtybės ir išstvermės.*

– Papasakok, kaip mano brolis mirė.

– Jo malonybė Paike ėjo per tiltą, bet nukrito ir trenkėsi į žemai stūksančias uolas.

Greidžojų tvirtovė dunksojo ant salų kyšulio, jos pilys ir bokštai buvo pastatyti ant jūros išridentų milžiniškų akmenų krūvų. Paiką į visumą jungė tiltai – tašyto akmens arkos, siūbuojantys, iš kanapinių virvių nupinti štagai ir storos lentjuostės.

– Ar, kai jis nukrito, šėlo audra? – pasiteiravo jų Eironas.

– Taip, – tarė jaunuolis, – tikrai šėlo.

– Audros dievas jį nubloškė, – pareiškė žynys. Jau daug tūkstančių metų tarp jūros ir dangaus vyko karas. Iš jūros kilo geležiniai ir plaukė žuvys, kuriomis jie mito net giliausią žiemą, bet audros nešė vien sielvartą ir nelaimės. – Mano brolis Beilonas gražino mums turėtą didybę ir dėl to užsitraukė Audros dievo nemalonę. Dabar jis puotauja Nuskendusio Dievo vandenų menėse ir undinės pildo kiekvieną jo norą. Ir baigti didį jo darbą teks mums, likusiems šiame sausame ir niūriame slėnyje. – Jis vėl kaiščiu užkimšo odmaišį. – Pasišnekėsiu su tavo lordu tėvu. Ar toli nuo čia iki Hamerhorno?

– Šešios lygos. Galime joti ant vieno žirgo.

– Vienas raitelis joja greičiau už du. Duok man savo žirgą ir Nuskendęs Dievas tave palaimins.

– Imk manąjį, Šlapiagalvi, – pasiūlė Stefarionas Sparas.

– Ne. Šis žirgas stipresnis. Duok žirgą, vaikine.

Akimirką padvejojęs, jaunuolis nusėdo ir palaikė Šlapiagalviui vadeles. Eironas įkišo basą juodą koją į balnakilpę ir klestelėjo į balną. Jis nemėgo žirgų, – jie buvo žalių laukų padarai ir per juos vyrai silpo, – bet dabar nebuvo kitos išeities, tik joti. *Juodi sparnai, juodos žinios.* Tvenkėsi audra – Eironas girdėjo ją jūros bangų ošime, – o audros atnešdavo tik nelaimės.

– Susitiksime Pebltone, lordo Merlino bokšto papėdėje, – sukdamas arklį, tarė jis savo skendusiams vyrams.

Kelias buvo nelygus, vedė per kalvas, miškus ir akmenuotus tarpeklius, o kartais būdavo matyti tik siauras miško keliukas, bet ir tas, rodos, išnykdavo po žirgo kanopomis. Didysis Vikas buvo didžiausia iš Geležies salų, tokia didelė, kad kai kurių jos lordų valdos nesiribojo su šventąja jūra. Vienas iš tokių lordų buvo ir Goroldas Gudbrolis. Jo pilis dunksojo Hardstouno kalvose ir nė vienoje saloje nebuvo kitos vietos, tiek nutolusios nuo Nuskendusio Dievo karalystės. Goroldo valdiniai plūšo kasyklose nusileidę po žeme,

į akmeningą tamsą. Kai kurie iš jų per visą gyvenimą nė akies kraštelio nepamatydavo sūraus vandens. *Nieko keista, kad tokie žmonės yra keistuoliai ir bambekliai.*

Bejodamas Eironas prisiminė savo brolius.

Iš Geležies salų lordo Kvelono Greidžojaus sėklos gimė devyni sūnūs. Harloną, Kventoną ir Donelį pagimdė pirmoji lordo Kvelono žmona, moteris iš Stountrio salos. Su antrąja žmona, Sanderle iš Soltklifo, jis susilaukė Beilono, Eurono, Viktoriono, Urigono ir Eirono. Trečiąją žmoną Kvelonas parsiplukdė iš žaliųjų salų ir ji jam pagimdė ligotą pusprotį berniuką, vardu Robinas, – brolį, kurį geriausia buvo pamiršti. Žynys neprisiminė nei Kventono, nei Donelio, kurie mirė dar būdami maži. Harloną prisiminė, bet miglotai: papildėjusiu veidu ir nejudėdamas brolis sėdėjo belangio bokšto kambaryje ir kalbėjo pašnibždomis, o tas šnabždesys kasdien darėsi vis tylesnis, kol vieną dieną pilki žvynai aptraukė jo liežuvį bei lūpas ir pavertė juos akmeniu. *Vieną gražią dieną mes visi keturi ir dar Uris drauge puotausime ir valgysime žuvį Nuskendusio Dievo vandens menėse.*

Iš Kvelono Greidžojaus sėklos gimė devyni sūnūs, bet tik keturi iš jų sulaukė vyro amžiaus. Toks buvo gyvenimas šiame šaltame pasaulyje, kuriame vyrai žvejojo jūroje, nuskęsdavo ir mirdavo, o moterys, lovoje plūsdamos krauju ir kęsdamos baisias kančias, gimdė trumpai teišgyvenančius kūdikius. Eironas buvo paskutinis ir mažiausias iš tų keturių jūros pabaisų, Beilonas – vyriausias ir narsiausias, smarkus ir bebaimis vaikiukas, kurio vienintelis gyvenimo tikslas buvo gražinti geležiniams kadaise turėtą šlovę. Sulaukęs dešimties, jis įkopė į Titnago Uolas ir įžengė į vaiduoklių lankomą Aklojo lordo bokštą. Būdamas trylikos jis jau mokėjo valdyti ilglaivio irklus ir šokti pirštų šokį taip pat puikiai, kaip bet kuris salose gyvenantis vyras. Kai Beilonui sukako penkiolika, jis su Dagmeru Skeltalūpiu nuplaukė į Brastos Akmenis ir visą vasarą praleido juos plėšdami. Ten jis nužudė pirmą žmogų ir paėmė savo pirmas dvi sūriąsias moteris. Sulaukęs septyniolikos Beilonas jau turėjo laivą. Jis buvo toks, koks ir turi būti vyresnysis brolis, nors Eironą visuomet tik niekino. *Buvau silpnas ir nuodėmingas, tad nebuvau vertas net ir tos paniekos. Geriau būti niekinamam Beilono Narsiojo, nei būti mylimam Eurono Varnaakio.* Ilgainiui dėl nugyventų metų ir patirtų kančių Beilonas tapo dar rūstesnis, tačiau ir ryžtingesnis už bet kurį kitą žmogų. *Jis gimė lordo sūnumi, o mirė būdamas karaliumi, nužudytas pavydaus dievo, pagalvojo Eironas. Dabar artinasi audra – tokia audra, kokios šios salos dar nematė.*

Kai žynys išvydo Hamerhorno tvirtovės sienas, smailiais geležiniais dantimis graibšnojantis mėnulio pjautuvą, jau buvo seniai sutemę. Goroaldo pilis buvo gremėzdiška ir kampuota, pastatyta iš didžiulių akmenų, atridentų nuo dunksančios už jos uolos. Po jos sienomis tarsi žiovaujančios bedantės juodos burnos žiojėjo urvų ir senovinių kasyklų angos. Geležiniai

Hamerhorno vartai buvo uždaryti ir užsklęsti nakčiai. Eironas akmeniu daužė juos tol, kol tas žvangesys pažadino sargą.

Jį įleidęs jaunuolis buvo kaip iš akies trauktas Gormondas, kurio žirgą Eironas paėmė.

– Kuris iš likusių dviejų esi? – paklausė Eironas.

– Granas. Viduje tavęs laukia tėvas.

Menė buvo drėgna ir šalta, joje traukė skersvėjis, visur driekėsi šešėliai. Viena iš Goroldo dukterų pasiūlė žyniui ragą alaus. Kita pabadė židinyje nenoriai degančią ugnį, labiau rūkstančią, nei šildančią. Goroldas Gudbrolis tyliai šnekėjosi su laibu vyru puošniais pilkais drabužiais, kuriam ant kaklo kabojo grandinė, sunerta iš žiedų, nukaldintų iš įvairių metalų, ir kuris, matyt, buvo Citadelės meisteris.

– Kur Gormondas? – pamatęs Eironą pasiteiravo Goroldas.

– Grįžta pėsčiomis. Išsiųsk iš menės savo moteris, milorde. Ir meisterį.

Meisterių Eironas nemėgo. Jų varnai buvo sukurti Audros dievo, be to, jis prisiminė, ką meisteris padarė Uriui, tad nepasitikėjo ir jų gydymu. *Joks tikras vyras nesirinks vergo gyvenimo ir nesikaldins vergo grandinės, kad galėtų pasikabinti ją ant kaklo.*

– Gizela, Gvine, išeikite, – šturkščiai liepė Gudbrolis. – Ir tu, Granai. O meisteris Marenmuras liks.

– Jis išeis, – užsispyrė Eironas.

– Čia mano menė, Šlapiagalvi. Ne tu spręsi, kas turi išeiti, o kas likti.

Meisteris liks.

Tas vyras gyvena per toli nuo jūros, dingtelėjo Eironui.

– Tuomet išeisiu aš, – tarė jis Gudbroliai.

Jis apsisukęs išdidžiai nužingsniavo ir po suskirdusiomis juodomis ir basomis jo kojomis sušnarėjo sausos nendrės. Rodės, šį ilgą kelią jis sukore visiška tuščiai.

Eironas jau buvo beveik prie durų, kai krenkstelėjęs prabilo meisteris:

– Jūros akmens soste sėdi Euronas Varnaakis.

Šlapiagalvis apsisuko. Staiga menėje padvelkė dar stipresniu šalčiu. *Varnaakis kitame pasaulio krašte. Prieš dvejus metus Beilonas jį išsiuntė ir prisiekė, kad, jei grįš, jam teks atsiveikinti su gyvybe.*

– Pasakok, – dusliai tarstelėjo jis.

– Į Lordsportą jis įplaukė dieną po karaliaus mirties ir, kaip vyriausias Beilono brolis, pareiškė savo teises į pilį ir karūną, – paaiškino Goroldas Gudbrolis. – Dabar siuntinėja varnus kviesdamas visų salų kapitonus ir karalius atvykti į Paiką, priklaupiti, prisiekti jam ištikimybę ir pripažinti savo karaliumi.

– Ne, – daug negalvojęs pareiškė Eironas Šlapiagalvis. – Tik dievobaimingas vyras gali užimti Jūros akmens sostą. Varnaakis negarbina nieko, tik savo pasipūtimą.

– Tu neseniai buvai Paike ir matei karalių, – tarė Gudbrolis. – Ar Beilonas tau nieko nesakė apie sosto įpėdinį?

O taip! Jiedu šnekėjosi Jūros bokšte už langų stūgaujant vėjui, o apačioje nišiai dūžtant aukštoms bangoms. Išgirdęs, ką Eironas papasakojo apie paskutinį likusį jo sūnų, Beilonas sielvartaudamas papurtė galvą. „Vilkai pavertė jį menkysta, kaip ir baiminausi, – pasakė karalius. – Meldžiu dievo, kad jie jį nužudytų ir jis nestotų skersai kelio Ašai.“ Tai buvo Beilono aklumas; žvelgdamas į pašėlusią ir užsispyrusią dukterį, joje atpažino save ir tikėjo, kad ji gali tapti jo įpėdine. Karalius klydo ir Eironas mėgino jam tai pasakyti. „Jokia moteris niekada nevaldys geležinių, net tokia kaip Aša“, – primygtinai tarė jis, tačiau Beilonas kartais būdavo kurčias dalykams, kurių nenorėjo girdėti.

Žyniui dar nespėjus atsakyti Goroldui Gudbroliui, burną vėl pravėrė meisteris:

– Jūros akmens sostas teisėtai priklauso Teonui arba, jei princas miręs, Ašai. Toks įstatymas.

– Žaliųjų kraštų įstatymas, – niekinamai atšovė Eironas. – O kuo mes čia dėti? Mes – geležiniai, jūros sūnūs, Nuskendusio Dievo išrinktieji. Mūsų negali valdyti nei moteris, nei bedievis vyras.

– O Viktorionas? – paklausė Goroldas Gudbrolis. – Jis vadovauja Geležiniam laivynui. Ar Viktorionas tiktu, Šlapiagalvi?

– Euronas – vyresnis brolis, – vėl prasižijojo meisteris.

Eironas nutildė jį žvilgsniu. Ir žvejų miesteliuose, ir didžiulėse akmeninėse pilyse nuo to Šlapiagalvio žvilgsnio tarnaitės alpdavo, o vaikai spiegdami lėkdavo pas motinas, tad to žvilgsnio visiškai pakako užčiaupti ir grandinę pasikabinusiam vergui.

– Euronas vyresnis, – pareiškė žynys, – bet Viktorionas dievobaimingesnis.

– Ar tarp jųdviejų kils karas? – pasiteiravo meisteris.

– Geležiniam nedera pralieti kito geležinio kraujo.

– Šventi žodžiai, Šlapiagalvi, – įsiterpė Gudbrolis, – bet tavo brolis jiems nepritaria. Jis paskandino Seivaną Botlį už tai, kad šis pasakė, girdi, Jūros akmens sostas teisėtai priklauso Teonui.

– Jei Euronas jį paskandino, vadinasi, kraujas nebuvo pralietas, – tarė Eironas.

Meisteris su lordu susižvalgė.

– Turiu nusiųsti žinią į Paiką, ir greitai, – vėl prabilo Goroldas Gudbrolis. – Šlapiagalvi, man reikia tavo patarimo. Ar man prisiekti ištikimybę, ar pareikšti neklusnumą?

Pešiodamas barzdą Eironas susimąstė. *Mačiau audrą ir jos vardas buvo Euronas Varnaakis.*

– Kol kas siųsk tik tylą, – patarė jis lordui. – Man reikia pasimelsti.

– Gali melstis kiek nori, – vėl įkišo trigrašį meisteris, – įstatymo nepakeisi. Teisėtas įpėdinis yra Teonas, o po jo seka Aša.

– *Nutilk!* – riktėlėjo Eironas. – Per ilgai geležiniai klausėsi grandinėmis apsikarsčiusių meisterių, pliauškančių apie žaliuosius kraštus ir jų įstatymus. Atėjo laikas vėl klausytis jūros. Laikas mums pasiklausti dievo balso.

Prirūkusioje menėje žynio žodžiai nuskambėjo taip galingai, kad atsakyti nedrįso nei Goroldas Gudbrolis, nei jo meisteris. *Nuskendęs Dievas su manimi*, pagalvojo Eironas. *Jis man parodė kelią.*

Gudbrolis pasiūlė svečiui nakvoti pilyje ir pasinaudoti visais jos teikiamais patogumais, bet žynys atsisakė. Po pilies stogu jis miegodavo retai ir niekada nebuvo nakvojęs taip toli nuo jūros.

– Patogumais pasinaudosiu Nuskendusio Dievo vandenu menėse, po bangomis. Gimėme kentėti, kad tos kančios mus užgrūdintų. Prašau tik vieno: pailsėjusio žirgo, kad galėčiau nujoti į Pebltoną.

Gudbrolis mielai davė jam žirgą. Be to, dar pasiuntė ir savo sūnų Greidoną, kad parodytų žyniui trumpiausią kelią, per kalvas vedantį prie jūros. Kai jiedu išjojo, iki saulėtekio dar buvo likusi valanda, tačiau jų žirgai buvo ištvermingi, tvirtai laikėsi ant kojų ir, nepaisant tamsos, jie jojo gana greitai. Eironas užsimerkęs sukalbėjo trumpą maldą ir netrukus ėmė snausti balne.

Garsas buvo švelnus ir priminė surūdijusių vyrių girgždėjimą. „Uri..“ – sumurmėjo jis ir prabudęs išsigando. *Čia nėra nei vyrių, nei durų, nei Urio.* Kai Uriui buvo keturiolika, jo tėvui ir vyresniesiems broliams išvykus į karą, o jam bežaidžiant pirštų šokį, lekiantis kirvis nukirto jam pusę plaštakos. Trečioji lordo Kvelono žmona buvo iš Rausvosios Panelės pilį valdžiusios Paiperių giminės – mergina didelėmis putliomis krūtimis ir elnės akimis. Užuot gydžiusi Uriui plaštaką senuoju būdu – ugnimi ir jūros vandeniui, – ji atidavė sūnų žaliųjų kraštų meisteriui, prisiekusiam, kad gali prisiūti nukirstus pirštus. Prisiuvęs pirštus, meisteris tepė juos vaistais, dėjo ant jų šuteklius ir žoles, bet ranka ėmė gangrenuoti, o Uris – karščiuoti. Kai meisteris nupjovė jam ranką, jau buvo per vėlu.

Lordas Kvelonas iš paskutinio karo žygio negrižo; Nuskendęs Dievas suteikė jam malonę ir leido mirti jūroje. Parplaukė tik lordas Beilonas su broliais Euronu ir Viktorionu. Sužinojęs, kas nutiko Uriui, jis virėjo kapokle nukirto meisteriui tris pirštus ir nusiuntė juos savo tėvo žmonai iš Paiperių giminės, kad juos prisiūtų. Šutekliai ir vaistai meisterio žaizdą veikė taip pat, kaip ir Urigono. Jis mirė kliebėdamas, o netrukus jo pavyzdžiu pasekė ir trečioji lordo Kvelono žmona, kai pribuvėja jai iš įsčių išlupo negyvą dukterį. Eironas lengviau atsikvėpė. Mat Uris pirštus nusikirto jo kirviu ir tai nutiko jiems drauge, kaip dera draugams ir broliams, šokant pirštų šokį.

Eironui buvo gėda prisiminti ir metus po Urio mirties. Sulaukęs šešiolikos, jis ėmė vadinti save vyru, bet iš tiesų tebuvo vyno odmaišis su kojomis. Jis dainavo, šoko (tik šiukštu ne pirštų šokį), pokštavo, tauškė niekus ir šai-

pėsi. Eironas grojo dūdmaišiu, žongliravo, jodinėjo ir galėjo išgerti daugiau už Vinčius, Botlius ir pusę Harlų giminės vyrų. Nuskendęs Dievas kuo nors apdovanoja kiekvieną, tad nepamiršo ir jo; joks vyras negalėjo šlapintis taip ilgai, o jo čiurkšlė nesiekė taip toli, kaip Eirono Greidžojaus, ir jis tai įrodė davęs per kiekvieną puotą. Kartą susilažino iš ilglaivio ir ožkų bandos, kad vienu nusičiurškimu užgesins židinio ugnį. Visus metus Eironas gardžiovosi ožkiena, o ilglaivį pavadino „Auksine audra“, nors Beilonas, sužinojęs, kokias lažybas pasiūlė brolis, norėdamas užlipti ant priekinio laivo denio, pagrasino pakarsiąs jį ant to laivo stiebo.

Vėliau „Auksinė audra“ nuskendo prie Gražiosios salos per pirmąjį Beilono sukilimą, mat, Staniui Barateonui įviliojus Viktorioną į pasalą ir sutriuškinus jo Geležinį laivyną, į „Auksinę audrą“ rėžėsi gerokai didesnė karo galera „Siausias“ ir perskėlė ją pusiau. Tačiau dievas dar nebuvo iki galo atsiskaitęs su Eironu, todėl išplukdė jį į krantą. Eironą paėmė į nelaisvę žvejai, sukaustyta grandinėmis nuvedė į Lanisportą ir iki karo pabaigos jis leido laiką Kasterlių Uolos požemiuose įrodinėdamas, kad krakenai gali čiurkšti toliau ir ilgiau nei liūtai, šernai ar viščiukai.

Tas žmogus mirė. Eironas nuskendo ir atgimė iš jūros kaip dievo pranašas. Joks mirtingasis negalėjo jo įbauginti, o juo labiau tamsa... arba prisiminimai, tie sielos kaulai. *Atidaromų durų, surūdijusių geležinių vyrių girgždėjimas. Vėl atėjo Euronas.* Tai nieko baisaus. Jis buvo dievo mylimas Šlapiagalvis žynys.

– Ar kilis karas? – saulei nutvieskus kalvas paklausė Greidonas Gudbrolis. – Ar brolis stos prieš brolių?

– Jei Nuskendęs Dievas to panorės. Bedievis vyras negali sėdėti Jūros akmens soste.

Varnaakis, be abejo, kovos. Ir jokia moteris negali jo įveikti, net Aša; moters gimusios kariauti savo karus gimdyvės lovoje. O Teonas, jei dar gyvas, visiškai nevykėlis, neryžtingas ir vengiantis atsakomybės. Tiesa, Vinterfele jis parodė, ko yra vertas, bet Varnaakis – tai ne luošys berniukas. Eirono laivo deniai buvo nudažyti raudonai, kad geriau paslėptų į lentas įsigėrusį kraują. *Viktorionas. Karaliumi turi tapti Viktorionas, kitaip audra mus visus pražudys.*

Greidonas paliko jį saulei patekėjus ir nuskubėjo žinios apie Beilono mirtį pranešti savo pusbroliams į jų bokštus Daundelvinge, Smailiajame Varno bokšte ir prie Lavonų ežero. Toliau Eironas jojo vienas, kilo į kalvas ir leidosi į slėnius akmenuotu lauko keliu, kuris, artėdamas prie jūros, platėjo ir atrodė dažniau naudojamas. Kiekviename kaime ir kiekviename, kad ir menkausio lordo, pilies kieme Eironas sustodavo pamokslauti. „Gimėme iš jūros ir į jūrą grįšime, – skelbė jis žmonėms. Jo balsas priminė vandenyno šniokštimą ir dundėjo kaip šelstančios bangos. – Užsirūstinęs Audros dievas išplėšė Beiloną iš pilies ir trenkė į uolas, dabar jis puotauja jūros dugne,

Nuskendusio Dievo vandenų menėse. – Jis iškėlė rankas. – *Beilonas mirė! Karalius mirė!* Bet karalius grįš! Nes, kas miręs, niekada nemiršta, bet vėl prisikelia tvirtėnis ir stipresnis! Karalius prisikels!“

Kai kurie, jo pasiklausę, metė kauptukus bei kirtiklius ir nusekė iš pasokos, tad, Eironui išgirdus lūžtančias bangas, paskui jo žirgą ėjo gera dešimtis vyrų, sujaudintų dievo žodžių ir trokštančių nuskęsti.

Pebltone buvo įsikūrę keli tūkstančiai žvejų, kurių lūšnelės glaudėsi prie stačiakampės tvirtovės su bokštais kampuose. Eirono čia laukė keturios dešimtys jo skendusių vyrų, apsistojusių pilko smėlio pakrantėje ir ieškančių užuovėjos ruonenų palapinėse, pastatytose iš krantan išmestų medžių. Jų delnai buvo šiurkštūs nuo jūros vandens, rankos randuotos nuo tinklų bei virvių, sudiržusios nuo irklų, kirtiklių ir kirvių, bet dabar tos rankos laikė iš krantan išplukdytų medžių išskaptuotus vėzdus, kietus kaip geležis, nes dievas apginklavo juos savo ginklais, laikomais jūros dugne.

Prie pat linijos, kurią per potvynį pasiekdavo vanduo, jie pastatė palapinę ir žyniui. Nuskandinęs naujuosius savo sekėjus, jis dėkingas į ją įrepečkojo. *Mano dieve, meldėsi Eironas, prabilk man bangų šniokštumu ir pasakyk, ką daryti. Kapitonai ir karaliai laukia tavo žodžio. Kas turi būti karalius ir užimti Beilono vietą? Giedok man milžinų kalba, kad sužinočiau jo vardą. Pasakyk man, o jūrų Valdove, kas turi jėgų sutramdyti Paike siaučiančiam audrai.*

Nors kelionė į Hamerhorną jį labai išvargino, Eironas Šlapiagalvis nerado sau vietos iš jūros išmestų medžių pastatytoje užuovėjoje su juodų jūros žolių stogu. Uždengę mėnulį ir žvaigždes, dangumi plaukė debesys, o jūroje viešpatavo tokia pat tamsa kaip ir jo sieloje. *Beilonas buvo pasirinkęs Ašą, savo kūną ir kraują, bet moteris negali valdyti geležinių. Sostas turi atitekti Viktorionui.* Iš Kvelono Greidžojaus sėklos gimė devyni sūnūs, ir Viktorionas buvo iš jų stipriausias, vyras iš stuomens ir iš liemens, narsus ir pareigingas. *Štai čia ir slypi pavojus.* Jaunesnis brolis privalo paklusti vyresniam, o Viktorionas nebuvo iš tų, kurie laužytų šią tradiciją. *Tačiau Eirono jis nemylė. Bent jau nuo tos dienos, kai mirė ta moteris.*

Lauke, per savo skendusių vyrų knarkimą ir vėjo užavimą, Eironas girdėjo bangų mūšą, tarsi dievo kūjis būtų šaukęs jį į kovą. Eironas išslinko iš menkos savo užuoglaudos ir žengė į nakties vėsą. Jis stovėjo nuogas, išblyškęs, liesas ir aukštas; nuogas jis įbrido į juodą sūrią jūrą. Vanduo buvo šaltas kaip ledas, bet nuo savo dievo glamonių jis nevirpėjo. Eironui į krūtinę tēškė banga ir jis susverdėjo. Kita banga lūžo atsimušusi jam į galvą. Jis jautė vandens sūrumą ant lūpų ir aplink esant dievą, o jam ausyse skambėjo didinga jo giesmė. *Iš Kvelono Greidžojaus sėklos gimė devyni sūnūs ir aš buvau mažiausias iš jų, silpniausias ir bailus kaip mergaitė. Bet jau nesu. Tas žmogus nuskendo ir dievas suteikė man stiprybės.* Aplink Eironą tyvuliavo šalta sūri jūra, vanduo apglėbė jį ir per silpną jo kūną persismelkė iki pat kaulų.

Kaulai, dingtelėjo jam. Sielos kaulai. Beilono ir Urio kaulai. Tiesa glūdi mūsų kauluose, nes kūnas pūva, o kaulai lieka. Ir ant Nagos kalvos, kur ilsisi karaliaus Grėjaus rūmų kaulai...

Nusikamavęs, išblyškęs ir drebant, Eironas Šlapiagalvis šiaip taip išbri-do į krantą gerokai išmintingesnis, nei brisdamas į jūrą. Mat savo kauluose rado atsakymą ir dabar jam buvo visiškai aišku, ką daryti. Naktis buvo tokia šalta, kad nuo jo, grįžtančio į savo užuovėją, rodos, kilo garas, bet širdyje liepsnojo ugnis, pagaliau jis lengvai užmigo ir miego nebetrikdė geležinių vyrių girgždesys.

Kai Eironas nubudo, diena buvo giedra ir vėjuota. Pusryčiams jis pavalgė moliuskų nuoviro su jūros dumbliais, išvirto ant laužo, sukrauto iš kran-tan išplukdytų sausuolių. Vos jam baigus valgyti, nuo savo bokšto jo ieškoti nusileido Merlinas, lydimas kelių sargybinių.

– Karalius mirė, – pasakė jam Šlapiagalvis.

– Žinau. Sulaukiau paukščio. O dabar – dar vieno. – Merlinas buvo plikas stambus ir gerokai aptukęs vyras, tituluojantis save „lordu“, kaip įprasta žaliuosiuose kraštuose, apsirengęs kailiais ir aksomais. – Vienas varnas kviečia mane į Paiką, kitas – į Dešimtį Bokštų. Jūs, krakenai, turite per daug čiuptuvų ir tampote žmogų – nors persiplėšk. Ką pasakys, žyney? Kur man siūsti savo ilglaivius?

Eironas suraukė antakius.

– Sakai, į Dešimtį Bokštų? Koks krakenas tave ten kviečia?

Dešimtis Bokštų buvo Harlo lordo rezidencija.

– Princesė Aša. Ji išplaukė namo. Skaitytojas siunčia varnus ir visus jos draugus kviečiasi į Harlą. Jis sako, kad Beilonas norėjo, jog Jūros akmens sostą užimtų Aša.

– Kas užims Jūros akmens sostą, nuspręš Nuskendęs Dievas, – tarė žy-nys. – Klaupkis, kad galėčiau tave palaiminti. – Lordas Merlinas atsiklaupė, o Eironas ištraukė savo odmaišio kaištį ir šliūkstelėjo ant pliko jo viršugalvio jūros vandens. – Viešpatie Dieve, kuris už mus nuskendai, leisk savo tarnui, Merlinui, vėl atgimti iš jūros. Palaimink jį druska, palaimink jį akmeniu, palaimink jį plienu. – Tukliais Merlino skruostais žliaugė vanduo, gėrėsi į barzdą ir lapės kailio mantiją. – Kas miręs, niekada nemiršta, – baigė savo litaniją Eironas, – bet prisikelia tvirtesnis ir stipresnis. – Bet, kai Merlinas atsistojo, Eironas jam pasakė: – Pasilik ir klausykis, kad galėtum skleisti dievo žodį.

Trimis pėdomis arčiau, nei prasidėjo sausuma, bangos lūžo atsimušusios į apvalų granito riedulį. Ant jo Eironas Šlapiagalvis ir užsilipo, kad visi mokiniai galėtų jį matyti ir girdėti, ką pasakys.

– Mes gimę iš jūros ir visi į jūrą grįšime, – pradėjo jis jau šimtą kartų girdėtais žodžiais. – Užsirūstinęs Audros dievas išplėšė Beiloną iš jo pilies, trenkė į uolas ir dabar jis puotauja po vandeniu. – Jis iškėlė rankas. – Ge-

ležies karalius mirė! Bet jis grįš! Nes, kas miręs, tas niekada nemiršta, bet prisikelia tvirtesnis ir stipresnis!

– *Karalius prisikels!* – visi kaip vienas sušuko skendę vyrai.

– Prisikels. Turi prisikelti. Bet... kas? – Šlapiagalvis akimirką patylėjo, tačiau atsakymą išgirdo tik iš jūros bangų. – *Kas turi tapti mūsų karaliumi?*

Skendę vyrai ėmė vieną į kitą daužyti iš krantan išplukdytų medžių išskaptuotas kuokas.

– *Šlapiagalvis!* – suriko jie. – *Šlapiagalvis karalius! Eironas karalius! Šlapiagalvi – į sostą!*

Eironas papurtė galvą.

– Jei turėdamas du sūnus tėvas vienam duoda kirvį, o kitam – tinklą, kuris, jo nuomone, turi būti karys?

– Kariui skirtas kirvis, – garsiai atsakė Rasas, – o jūrų žvejui – tinklas.

– Teisingai, – linktelėjo Eironas. – Dievas panardino mane giliai į bangas ir paskandino tą netikėlį, kuriuo buvau. Prieš išmesdamas mane į krantą, jis man davė akis, kad matyčiau, ausis, kad girdėčiau, ir balsą, kad skleisčiau jo žodį, kad galėčiau būti jo pranašas ir mokyti jo tiesų tuos, kurie tas tiesas pamiršo. Man neskirta sėdėti Jūros akmens soste, kaip ir Euronui Varnaikiui. Nes girdėjau dievą sakant: „Joks bedievis vyras negali užimti mano Jūros akmens sosto!“

Merlinas sukryžiavo rankas ant krūtinės.

– Vadinasi, į sostą sės Aša? Ar Viktorionas? Pasakyk mums, žyny!

– Nuskendęs Dievas jums pasakys, bet ne čia. – Eironas nukreipė pirštą į išbalusį tuklų Merlino veidą. – Žiūrėkite ne į mane ir ne į žmonių įstatymus, o į jūrą. Pakelk savo bures, nuimk irklus, milorde, ir plauk į Senąjį Viką. Ir tu, ir visi kapitonai bei karaliai. Neplaukite nei į Paiką lenktis bedieviui, nei į Harlą susidėti su sąmokslą rengiančiomis moterimis. Sukite savo laivus į Senąjį Viką, kur stovėjo karaliaus Grėjaus dvaras. Raginu jus Nuskendusio Dievo vardu. *Visus jus raginu!* Palikite savo menes ir lūšnas, savo pilis ir bokštus ir grįžkite į Nagos kalvą rinkti karaliaus!

Merlinas įsispoksojo į jį.

– Rinkti karaliaus? Tikrų karaliaus rinkimų nebuvo nuo...

– *...per ilgai jų nebuvo!* – sielvartingai šuktelėjo Eironas. – Tačiau senų senovėje geležiniai rinkdavo savo karalius ir išskeldavo į sostą vertingiausią iš jų visų. Pats laikas prisiminti senąjį paprotį, nes tik tuomet vėl tapsime galingi. Juk karalius Uras Geležinpėdis buvo išrinktas Aukščiausiu karaliumi ir jam ant galvos buvo uždėta karūna, padaryta iš jūros į krantą išmesto medžio. Silas Plokščianosis, Haragas Horas, Senasis Krakenas – visi jie buvo išrinkti karaliais. O per šiuos rinkimus turės būti išrinktas karalius, kuriam teks baigti karaliaus Beilono pradėtą darbą ir grąžinti mums laisvę. Kartoju: neplaukite nei į Paiką, nei į Dešimtį Bokštų Harle, o tik į Senąjį Viką. Ras-kite Nagos kalvą ir karaliaus Grėjaus rūmų kaulus, nes toje šventoje vietoje

mėnuliui nuskendus ir vėl išnirus turėsime išsirinkti mūsų vertą karalių – *dievobaimingą* karalių. – Jis vėl pakėlė savo liesas kaulėtas rankas. – Klausykite! Klausykite bangų! Klausykite dievo! Jis mums kalba ir sako: „Mums nereikia kito karaliaus, tik to, kurį patys išsirinksime!“

Po šių žodžių kilo triukšmas ir skendę vyrai vėl ėmė daužyti vieną į kitą savo vėzdus.

– *Rinkime karalių!* – rėkė jie. – *Rinkime karalių, rinkime! Mums nereikia kito karaliaus, tik to, kurį išsirinksime!*

Ir klegesys, kurį jie kėlė, buvo toks kurtinantis, kad tuos šauksmus tikrai girdėjo ir Varnaakis Paike, ir niekšingas Audros dievas debesyse skendinčioje savo menėje. Ir Eironas Šlapiagalvis žinojo, kad pasielgė teisingai.